

תקציר דוח מסכם לקראת כנס דב לאוטמן למדיניות החינוך 2016

"שותפות מבעד לעדשה"

תערוכת צילומים ייחודית של בני נוער שמובילים ארבעה מרכזים שחוברו יחדיו לכבוד כנס דב לאוטמן למדיניות החינוך.

רקע

השנה, במסגרת תהליך החשיבה והלמידה המשותפת, בחר פורום דב לאוטמן למדיניות החינוך לעסוק לא רק בחסמים ובגורמים השנויים במחלוקת, אלא גם בסוד כוחה של החברה הישראלית ובמופעים של הלכידות הישראלית. מיפוי ובחינה של אנשי חינוך וחוקרים מובילים לימד שקיימים מיזמים, תכניות ופרויקטים שפועלים לקירוב בין המגזרים בחברה בישראל. כך יוצא שבצד השיח המתלהם והמדאיג על חברה שסועה בישראל יש תופעות של אכפתיות וסולידריות, קרבה והיכרות.

תכניות הצילום של ארבעה מרכזים חברתיים המציגים הזדמנויות מגוונות לעשייה משותפת של ילדים ובני נוער הן דוגמה מצוינת לפעילות מסוג זה.

השימוש באמנות הוא כלי בלתי אמצעי לגישור על פני פערים ותרבויות. תהליך הלמידה של קבלת ה"אחר" והחינוך לסובלנות ודו-קיום מתאפשרים באמצעות לימוד מיומנויות הצילום.

תערוכת הצילום של פורום דב לאוטמן למדיניות החינוך מציגה השנה מיזם ארצי של שיתוף פעולה בין ארבעה מרכזים שותפים למיזם.

השותפים לתערוכה

1. מרכז פרס לשלום: "קשר עין אל הנוער"
2. בית הגפן – מרכז תרבות ערבי-יהודי: "מפגש"
3. גבעת חביבה: "בעיניים אחרות"
4. האגודה להתנדבות: "הכול חיבורים"

"קשר עין אל הנוער" פרויקט צילום ערבי-יהודי

"קשר עין אל הנוער" הוא פרויקט צילום ייחודי של מחלקת החינוך לשלום במרכז פרס לשלום, המפתחת ומפעילה פרויקטים רבים ומגוונים בתחומי הספורט, הטכנולוגיה, התרבות והאמנות. בעשרים שנות פעילות השתתפו כ-30,000 ילדים ובני נוער בתכניות השונות.

הפרויקט, עתה בסיומה של שנתו השלישית, מקבץ יחדיו בני נוער יהודים וערבים מרחבי ישראל לתהליך היכרות מעמיק מתוך שימוש בצילום ככלי חינוכי.

עבודות המשתתפים המוצגות כאן לפניכם משקפות את נקודת המבט האישית של כל נער ונערה ומעניקות הצצה נדירה אל תוצרי המפגש בין בני הנוער, אשר למרות הקשיים בחרו להיפגש, להידבר ולבנות יחדיו חיים משותפים, לטובת עתידם ועתיד כולנו.

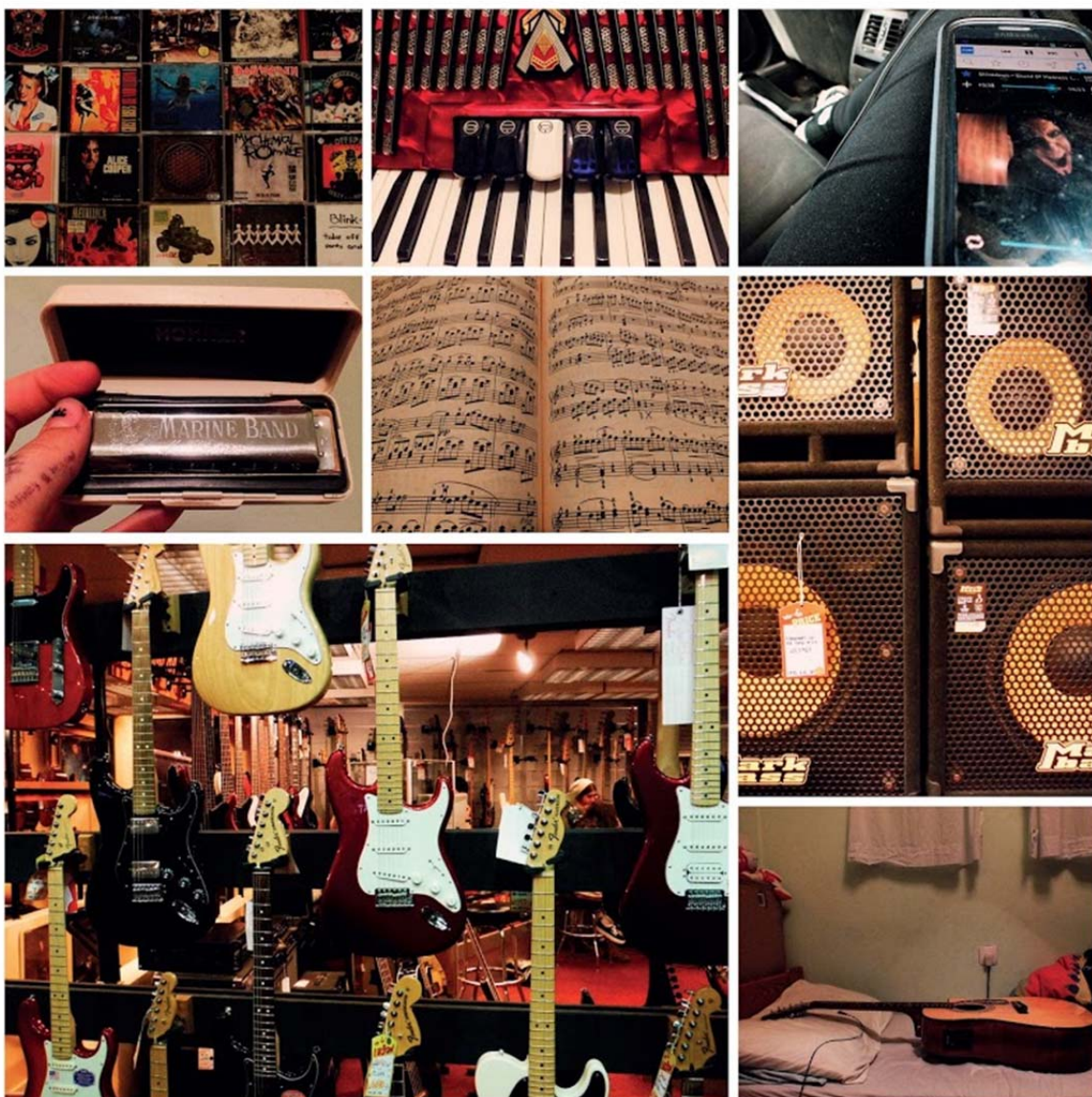
תודתנו לארגון **IrespectU** הגרמני, המקדם קשרים וכבוד הדדי בין אוכלוסיות מגוונות, על תמיכתו בפרויקט חשוב זה. הערכתנו לצלם והמרצה **יובל טבול** ולאשת החינוך **סוהיר מונייר** על הובלת המפגשים.

"לכל אחד הזכות להיות שווה והזכות השווה להיות שונה"

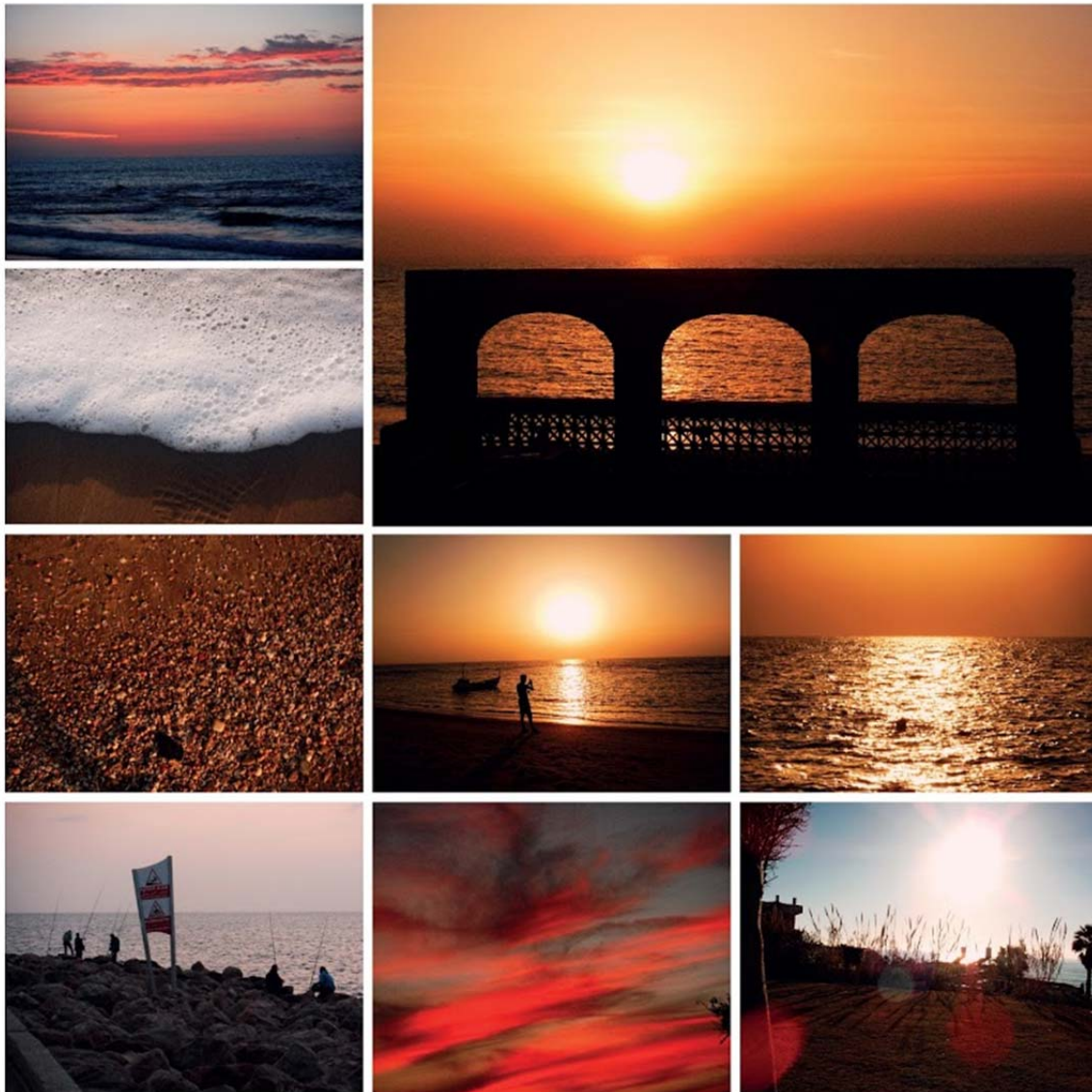
(שמעון פרס, הנשיא התשיעי של מדינת ישראל)

(כתבו: מובילי הפרויקט והתערוכה במרכז פרס לשלום)

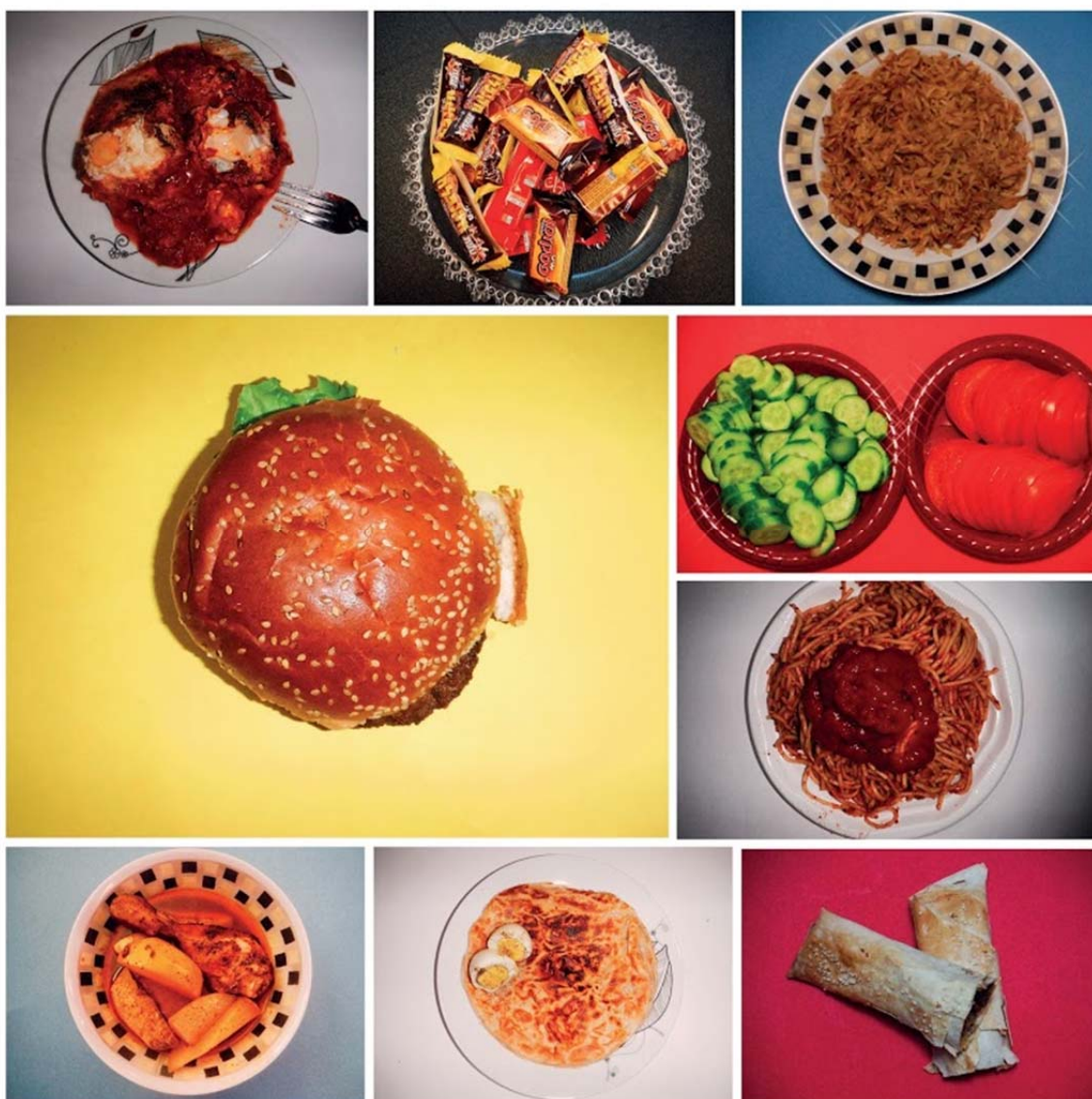
נוגה אייכנבוים, תיכון חדש, תל אביב نوغا آيخنبويم، الثانوية الجديدة، تل أبيب Noga Eichenbaum, "Tichon Chadash" High School, Tel Aviv

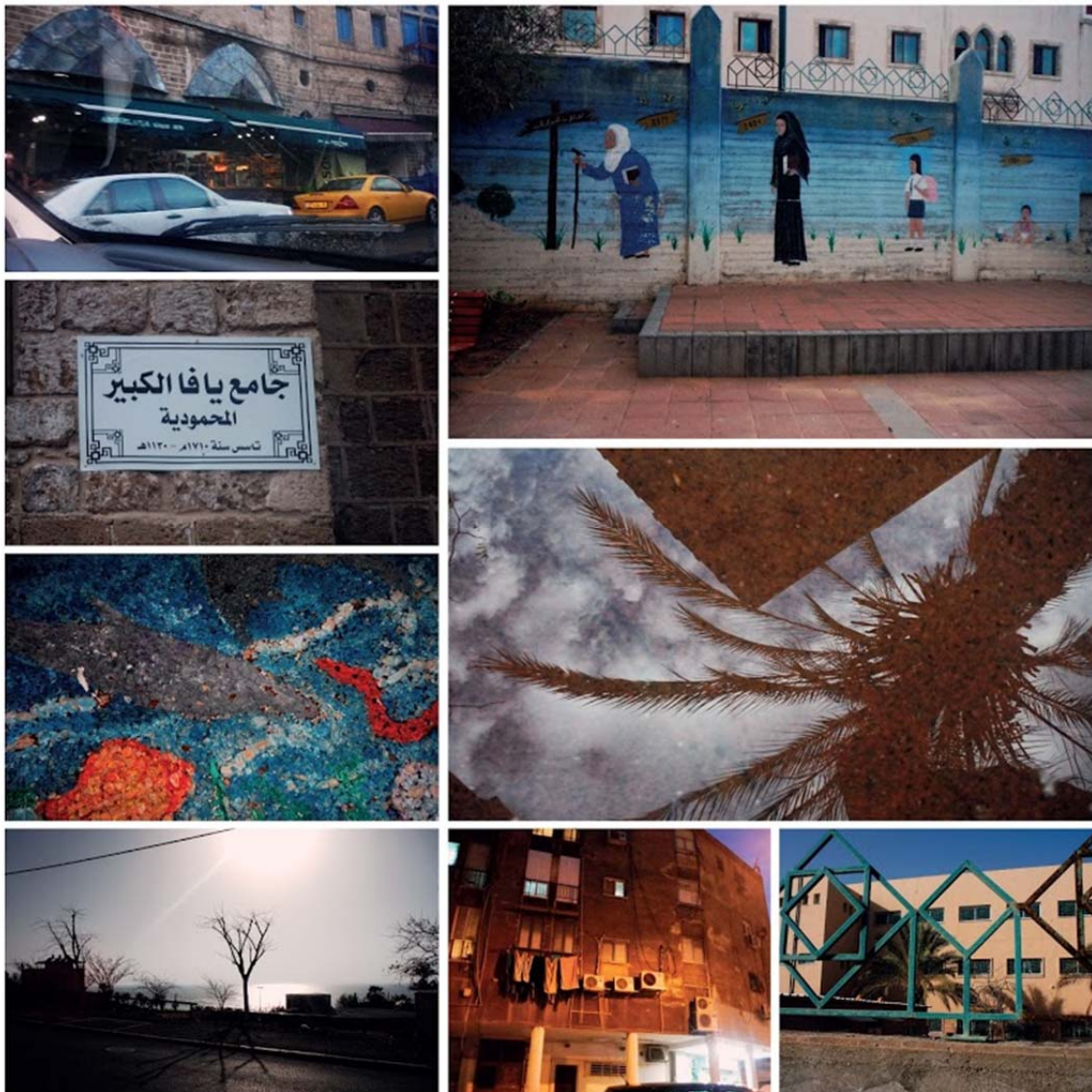
מוחמד מדדוח, תיכון עירוני י"ב, יפו **محمود مدوح، الثانوية الشاملة، يافا** Mohammad Maddoh, "Ironi Yud Bet" High School, Jaffa

תחסין מסווארה, תיכון עירוני י"ב, יפו תחסין مصاروة، الثانوية الشاملة، يافا Tahsin Maswara, "Ironi Yud Bet" High School, Jaffa

רים סנדוקה, תיכון עירוני י"ב, יפו רים סנדוקה, الثانوية الشاملة، يافا Rim Sanduka, "Ironi Yud Bet" High School, Jaffa

וואסף מנסור, תיכון עירוני י"ב, יפו ואסף منصور, الثانوية الشاملة، يافا Wasif Mansur, "Ironi Yud Bet" High School, Jaffa

בית הגפן – מרכז תרבות ערבי-יהודי

מועדון הנוער הערבי-יהודי "תכלס" פועל ליצירת מפגש אמיתי וכן בין בני נוער יהודים וערבים בעיר חיפה, במטרה להעמיק את ההיכרות הבין-אישית, התרבותית והלאומית, לעצב נורמות של דיאלוג ושיח, לפתח את הסקרנות והסובלנות ולהכשיר את בני הנוער לעמדת מנהיגות על מנת להוביל דיאלוג יהודי-ערבי ולקדם את החיים המשותפים בעיר.

קבוצת "צילום זהות" היא קבוצת נוער במועדון "תכלס". במסגרת המפגשים השבועיים לאורך השנה העמיקו חברי הקבוצה את ההיכרות, למדו על התרבויות השונות, נחשפו לנקודות המבט המגוונות על המציאות, למדו צילום ופעלו יחד בקהילה. התערוכה מציגה תוצרים של הקבוצה מהעבודה במהלך השנה.

תערוכת "מפגש"

כתבו חברי המועדון:

שבוע ועוד שבוע ולאט לאט לומדים. על עוד צלם ועוד כפתור במצלמה. ומי תלמיד מאוד טוב ולמי יש אח קטן. מה היא רוצה להיות כשתהיה גדולה ולאן נוסעים לבקר את המשפחה....

נפגשים במשך תקופה, מצוידים במצלמות וטלפונים. מסתובבים יחד בעיר חיפה, בשכונות פחות מוכרות, חווים ביחד חוויות. לומדים להכיר מעט יותר את ה"אחרים" ותוך כדי זה – את עצמנו.

(כתבו: מובילי הפרויקט והתערוכה בבית הגפן)

בית הגפן, תערוכת "מפגש"

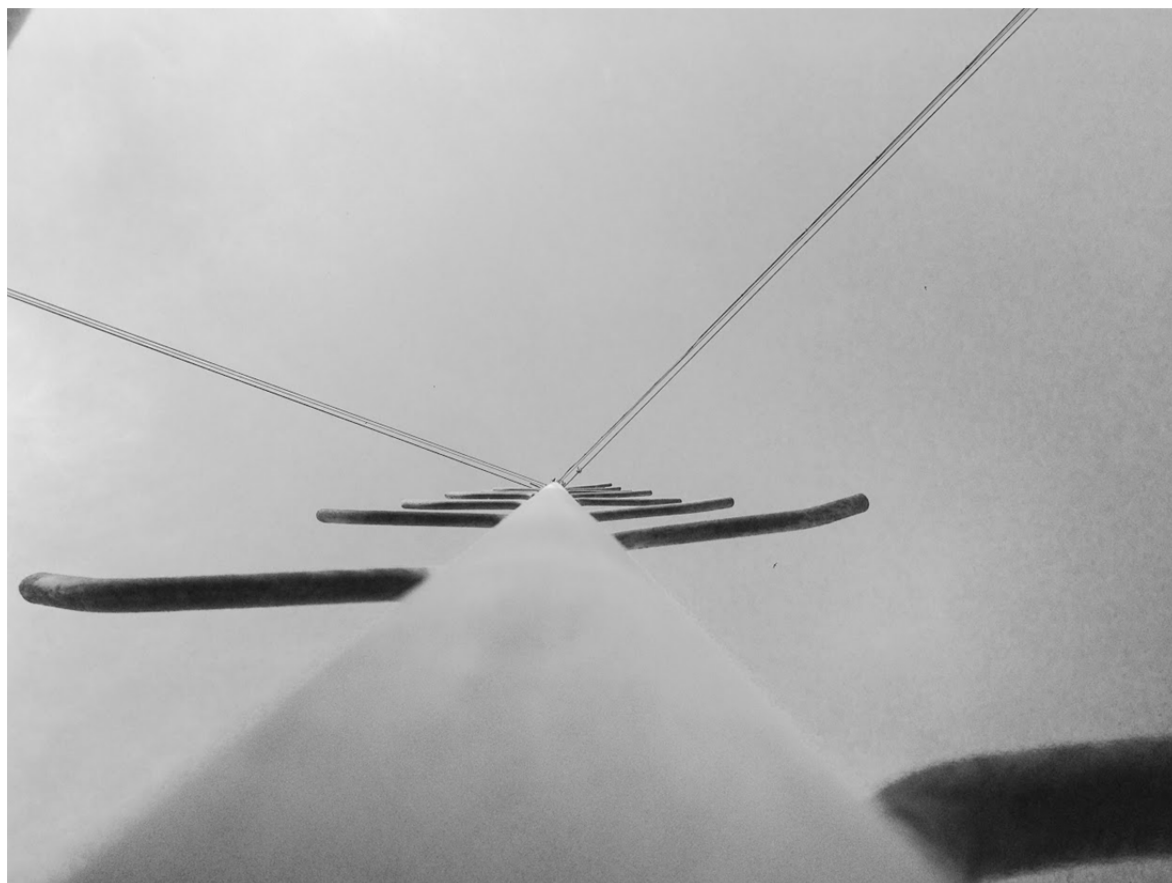
בית הגפן, תערוכת "מפגש"

בית הגפן, תערוכת "מפגש"

בית הגפן, תערוכת "מפגש"

בית הגפן, תערוכת "מפגש"

"בעיניים אחרות"

"בעיניים אחרות" היא תכנית הדגל של מרכז האמנות המשותף של גבעת חביבה. תכנית זו היא תכנית צילום ומנהיגות שמובילים האמנים ראוף אבו פאני ותמר שליט אבני. "בעיניים אחרות" הפגישה השנה 20 בני נוער בכיתה י', מחמישה בתי ספר יהודיים וערביים באזור ואדי ערה והסביבה וחשפה אותם למציאות אפשרית של חברה משותפת באמצעות המצלמה. התערוכה המוצגת כאן כוללת את פרי עבודתה של הקבוצה במרכז לאמנות בגבעת חביבה במהלך השנה שחלפה.

לתכנית זו מגיעים בני נוער רגע לפני שהם יוצאים אל העולם כבוגרים, ובהם לומדים יחד תחום משותף, מכירים אלו את החברה היהודית ואלו את החברה הערבית דרך ביקורי בתים שהם עורכים אצל חברי הקבוצה. בביקורים אלו המשפחה הערבית או היהודית מארחת את הקבוצה והנערים מכירים את הסביבה הביתית, הצבעים והריחות, את הסביבה החיצונית במושב או בכפר, בקיבוץ או בעיר, אחד של השני. כל אלו משמשים עבורם כחומרי לימוד וצילום.

הנערים עובדים יחד. לעבודה אין חתימה אישית, אלא קבוצתית. הם מעבירים ביניהם את המצלמה, נפגשים במרחב השבועי, מעבדים את התמונות והחוויית, לומדים אותן מבחינה צילומית, אמנותית, תרבותית ואישית. כך הם לומדים גם עבודת צוות ושיתוף, גם על מאווי הנפש, הרצונות והחלומות האחד של השני, גם פותחים לעצמם דלת אל תוך עולם האמנות והצילום, וגם מתאמנים בהעברת מסר בעל השפעה אל העולם, כמנהיגים פוטנציאליים לעתיד.

על התערוכה

התערוכה מציגה מרכיבים מתוך התהליך החווייתי שעברה הקבוצה יחד. התערוכה מחברת בין הממד התיעודי של מקומות ואנשים שהם חלק מחיי היומיום לבין הממד הסמלי המבנים המייצג תחושות ומחשבות על המצב שלנו כאן ועכשיו.

מוקד התערוכה מתייחס הפעם לסטראוטיפים, לדעות קדומות. חברי הקבוצה בחרו לבדוק את האופן הסכמתי שבו נוהגות קבוצות לדבר ולחשוב זו על זו. מתוך חשש אך גם מתוך כנות הציבו מראה לעצמם ואמרו בקול רם זה לזה מילים וביטויים נפוצים שיהודים וערבים אומרים זה על זה.

את מה שהמבוגרים אומרים מאחורי הגב שמנו על השולחן. תוך כדי עבודה פורקו הסכמות. הביטויים התפוגגו והפכו לתמונות.

כמו כן מוצגת סדרה של דימויים תרבותיים אישיים המבוססים על חפצי יומיום של חברי הקבוצה שבאמצעותם נוכחו המשתתפים בסמלים הדומים והשונים של התרבות המשותפת.

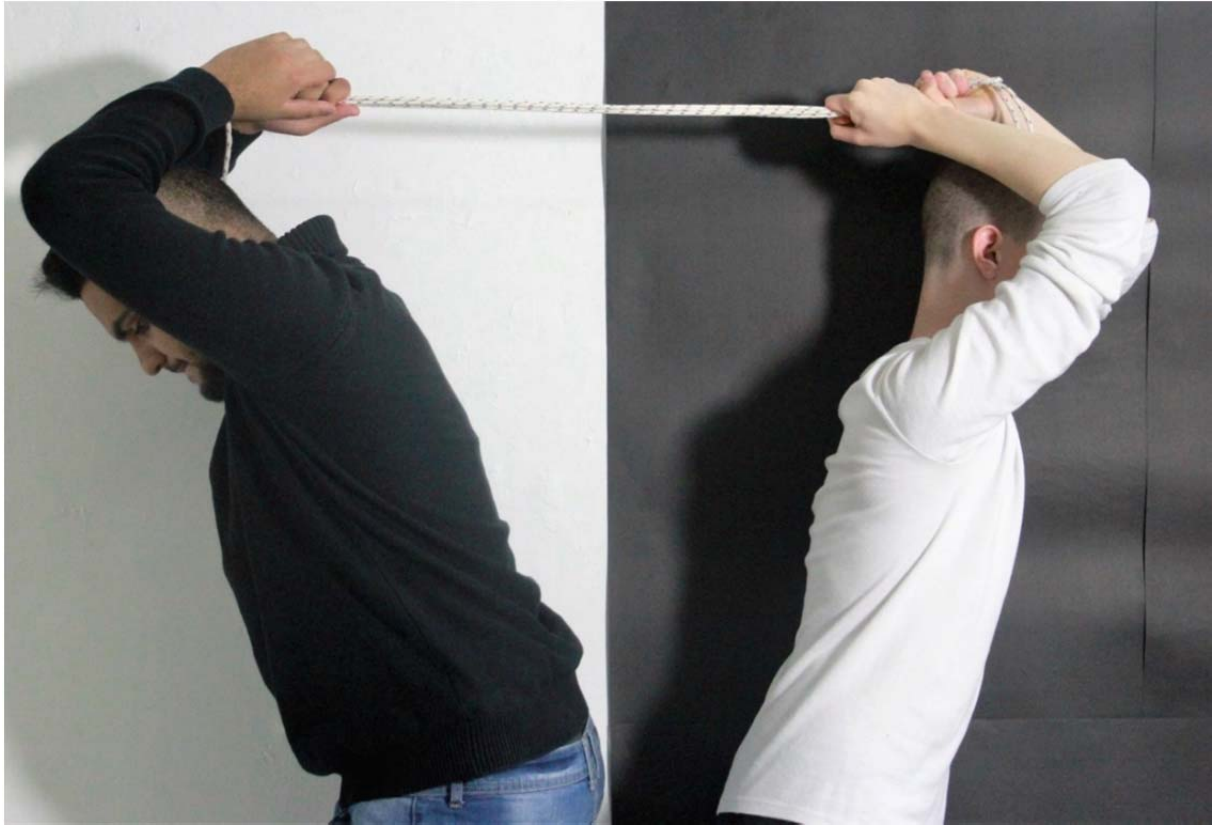
(כתבו: מובילי הפרויקט והתערוכה בגבעת חביבה)

גבעת חביבה, תערוכת "בעיניים אחרות"

גבעת חביבה, תערוכת "בעיניים אחרות"

גבעת חביבה, תערוכת "בעיניים אחרות"

גבעת חביבה, תערוכת "בעיניים אחרות"

גבעת חביבה, תערוכת "בעיניים אחרות"

התכנית "הכול חיבורים": לאור חזון הארגון לפיתוח חוסנה של מדינת ישראל, האגודה בנתה תכנית ייעודית וייחודית שמטרתה להפגיש בין צעירים ממגזרים שונים ולחזק את הדיאלוג וההיכרות ביניהם. המציאות היומיומית במדינת ישראל מלאת השסעים והמחלוקות, כאשר כלפי חוץ נדמה כי רב השונה על הדומה, מחייבת את האגודה, כמי שתחת ידיה מונחת תשתית עצומה של צעירים ועובדים מאוכלוסיות שונות, לפעול לחיזוק השיח והגברת הערבות ההדדית.

(כתבו: מובילי הפרויקט והתערוכה באגודה להתנדבות)

חן בצלאל

רובא מקלאדה

יעל עיני

מרינה גרין

נעמה נבנצאל